

កាលនោះ...

បដិវត្តន៍មួយ!

ប្រែសម្រួលដោយ ហ៊ាន សុធី

ស្ថាប័ន

ជិត អរកវ័ល

យើងសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ
លោក **អ៊ុច តិរេង**
ដែលបានចែកចាយសៀវភៅនេះដើម្បី
ជូនដល់បងប្អូនរួមជាតិ បានអាននៅថ្ងៃដៃអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ

Perom Uch

Founder Buddhi Khmer Center
<http://www.ibuddhi.org>
P.O. Box 111296
Campbell, CA 95011
USA

*In kind appreciation to
Mr. Perom Uch
for making this book available
for all to enjoy Khmer literature.*

Handwritten notes and signatures at the top of the page, including the name "Somsan" and the date "21/5".

ឧទ្ទិសកថា

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការ និង ការស្នើសុំរបស់មិត្តភក្តិ
ជាច្រើន ដែលធ្លាប់បានមើលសៀវភៅ **កាលនោះបដិវត្ត**
របស់លោក **ឆាន សុធី** យើងខ្ញុំជាត្រូវត្រួសារខំស្រាវជ្រាវរក
ឃើញហើយបានសម្រេចចិត្តបោះពុម្ពសៀវភៅនេះឡើងវិញ ចំនួន
៥០០ ក្បាល ។

សូមផ្សាយផលានិសង្សដែលកើតពីចិត្តជ្រះថ្លា និងពីការដឹង
គុណនេះ ដល់បុព្វការីជនទាំងឡាយ មានមាតាបិតានិងញាតិការ
៧ សន្តាន ព្រមទាំងសព្វសត្វទាំងឡាយក្នុងអន្តចក្រវាទ្ធិក្នុង ធំ
ទាំងអស់ សូមមកអនុមោទនាយកផលានិសង្សនេះ ហើយសូម
អោយបានប្រកបដោយសម្បត្តិទាំងបីប្រការ គឺសម្បត្តិមនុស្សមួយ
សម្បត្តិទេវតាមួយ និងសម្បត្តិព្រះនិព្វានមួយ ។ សម្បត្តិទាំងបី
ប្រការនេះ បើអស់លោកប្រាជ្ញានូវសម្បត្តិណាមួយ សូមអោយ
បានសម្រេចតាមចិត្តប្រាជ្ញយារបស់អស់លោកទាំងឡាយនោះ កុំ
បីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ថ្ងៃ ៨ រោច ខែ អាសាធ ពុទ្ធសករាជ ២៥៤០

សម្ភាសន៍

អ្នកប្រែសម្រួល... ក្នុងការប្រែសម្រួល... ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ... តាមការណែនាំ... ដើម្បីឱ្យអ្នកអាន... យល់បានច្បាស់... អំពីអ្វីដែលអ្នកចង់និយាយ... ក្នុងកិច្ចប្រជុំ... ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ១៩៧២

“ កាលនោះ... បដិវត្តន៍មួយ ! ”

រឿង ANIMAL FARM ជារឿងព្រេងប្រតិបត្តិទៀងទាត់ក្នុងស្រុកស្រែនៃ ប្រទេសអង់គ្លេស ។ ឈ្មោះភូមិ - ស្រុក - សត្វ - មនុស្ស ជាឈ្មោះ អង់គ្លេស ។ រីឯគំនិត ទំនៀមទម្លាប់ ក៏ស្រង់ចេញពីជនជាតិអង់គ្លេស ដែរ ។

ក្នុងការប្រែបកជាភាសាខ្មែរ អ្នកប្រែបានសម្រួលឈ្មោះនិង ទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរ ដើម្បីឱ្យស្រួលអាន ស្រួលថា ស្រួលយល់ ។ ចំពោះគោលគំនិតនិងពាក្យពេចន៍ អ្នកប្រែខំប្រឹងរកមធ្យោបាយ គ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីរក្សាទុកលំនាំដើមឱ្យបានប្រសើរឯផុត ។

អ្នកប្រែសូមឆ្លៀតឱកាសនេះ ដើម្បីថ្លែងអំណរគុណដល់សមាជិក នៃ “ សមាគមខ្មែរ អ្នកបកប្រែ និង និពន្ធ ” ដែលបានជួយឧបត្ថម្ភគ្រប់ បែបយ៉ាង ដើម្បីឱ្យសៀវភៅនេះបានសម្រេច ។

ឆាន់ សុផី

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ១៩៧២

បន្ទាញរឿង

មនុស្សចូលពេញរោង ។ គេអង្គុយស្ងៀម តែអន្ទះអន្ទែងចង
ឃើញអាថ៌កំបាំងនៅពីក្រោយផ្ទាំងសំពត់ពណ៌ក្រហម ។

ទស្សនិកជនទះដៃហោរ ព្រោះល្ខោនចាប់លេងហើយ... មួយ
រំពេចគេឃើញសត្វក្នុងភូមិមួយបបួលគ្នាធ្វើមិចឹងយ៉ាងសម្ងាត់ក្នុងជង្រុក
តំមួយ ។ ភ្លៀតពេលដែលចោហ្វាយមិននៅ វាទាំងអស់នាំគ្នាបញ្ចេញ
កំហឹង ការឈឺចាប់ វេទនា ស្រែកឃ្នាន ។ មនុស្សជាសត្រូវរបស់វា ។
ដេញមនុស្សឲ្យផុតពីភូមិ គឺជាការដោះខ្លួនពីទុក្ខវេទនា ។ ដេញមនុស្ស
ឲ្យផុតពីភូមិ គឺជាសេចក្តីសង្ឃឹបលើសង្គមថ្មី ជីវិតថ្មី ។ វានាំគ្នាធ្វើបដិ
វត្តន៍ ។

បដិវត្តន៍បានសម្រេចដូចបំណង ។ គេឃើញវាសប្បាយ ស្រែក
ហោរកញ្ជ្រៀម ដើម្បីទទួលជីវិតថ្មី ដែលវាហោរថា “សេរីភាព” ។
ចម្រៀងបដិវត្តន៍ក៏លាន់រំពងឡើងពេញផ្ទៃរោង ។

វាច្រៀងគ្រប់ពេល គ្រប់ទីកន្លែង ។ ក្នុងពេលធ្វើការក៏ដូចជាក្នុង
ពេលសម្រាក ចម្រៀងបដិវត្តន៍ដែលដាច់ពីបបួរមាត់វាឡើយ ។

ពេលវេលាចេះតែកន្លងទៅ... បដិវត្តន៍ក៏វិលវល់ ជួនកាលមាន
សេចក្តីសង្ឃឹម ជួនកាលអស់ មាន អស់ អស់ មាន ច្របូកច្របល់ក្នុងគំ
និត ក្នុងចិត្ត ក្នុងកំហឹង ក្នុងការសរសើរ ក្នុងការសប្បាយ ក្នុងទុក្ខ
ក្នុងសុខ វិលវល់ច្របូកច្របល់ពីឆាកមួយទៅឆាកមួយ ។

រាំងននលើកដាក់ ។ ឆាកលំអ័ត្តាស់ប្តូរបន្តបន្ទាប់គ្នា ។ ចម្រៀង
បដិវត្តន៍ព្យសរកាន់តែតិចទៅៗ លុះត្រាតែបាត់ស្លាត់សូន្យឃើងនៅពេល
ដែលមនុស្សក្នុងរោងនាំគ្នាដើរចេញម្តងមួយ ។ ដោយឥតចេញស្តីអ្វី
សោះ...

“ ANIMAL FARM ” ជារឿងប្រឌិតឡើងដោយគំនិតមនុស្ស ។
ANIMAL FARM ជារឿងដែលកើតឡើងនៅគ្រប់ទីកន្លែង គ្រប់កាល
សម័យ គ្រប់សង្គម គ្រប់ប្រទេស ។ ដូច្នោះ “ ANIMAL FARM ” ជារឿង
ក្រុងផង រឿងពិតផង ។ ហើយបើនិយាយឲ្យខ្លីទៅ “ ANIMAL FARM ”
ជារឿងនៃជីវិត ។

ចំពូក ១

ភូមិ “ សម្រែង ” ជាកម្មសិទ្ធិផ្តាច់មុខរបស់លោក “ ស្វិត ”
ដែលជាមហាសេដ្ឋីម្នាក់យ៉ាងស្តុកស្តម្ភ ។

ល្ងាចនេះ ដោយត្រូវស្រាវជ្រាវពេក គាត់បានបិទទ្វារទ្រុឌ
មាត់ដោយភ្លេចបិទប្រហោងសម្រាប់ទូបាយ ។ គាត់ដើរកាត់
ទីធ្លាកាន់គោមគ្រឿងគ្រវាត់ យកជើងធ្លាក់ទ្វារក្រោយដោយប៉ក
លើយ ។ គាត់អកស្រាមួយកែវទៀតជាបង្ហើយ រួចប្រះខ្លួន
លើគ្រែជិតប្រពន្ធដែលកំពុងស្រមុកយ៉ាងស្រងូល ។

ភ្លើងផ្ទះរលត់ តែសភាពស្ងប់ស្ងាត់នៃរាត្រីបានត្រូវ
រលាយដោយសម្លេងអ៊ីអរចេញពីក្រោលសត្វ ។ តាំងពីព្រលឹម
មក មានពាក្យចម្លោះអារ៉ាមលេចឡើងថា អា “ គំនិត ” ជ្រុក
ឈ្មោលដែលជាចាស់ទុំជាងគេក្នុងបណ្តាសត្វទាំងអស់ ចង់
រាយរាប់ប្រាប់សត្វទាំងឡាយនៅក្នុងក្រោល អំពីយល់សប្តិដី
ចំឡែករបស់វាកាលពីយប់មិញ ។ គេបានសន្យាថានឹងមក
ជួបជុំគ្នាក្នុងជង្រុកធំមួយក្នុងពេលដែលចៅហ្វាយគេមិននៅ។
សត្វទាំងអស់ដែលរស់នៅក្នុងក្រោល តែងគោរពអា

“គំនិត” ហើយត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីនឹងមកស្តាប់មេដឹកនាំរបស់ពួកគេ ថ្វីបើត្រូវខានដេកក៏ដោយ ។

នៅចុងខាងណោះ គេឃើញអា “គំនិត” ដេកចាំជាស្រេចនៅលើគ្រែចំបើងដែលវានឹងយកជាវេទិកា ។ នៅពីមុខមានគោមមួយព្យួរជាប់នឹងផ្ទាំងសម្រាប់បំភ្លឺ ។

អា “គំនិត” អាយុ ១២ ឆ្នាំ ។ វាមានរាងឆាត់ស្បៀងតែនៅរក្សារាងរោហាក់ដូចជាស្តេចជ្រូក មានមុខមាត់ ហាក់ដូចជាអ្នកចេះដឹង ថ្វីបើនៅមាត់វាមានចង្កូមលៀនចេញមកក៏ដោយ ។

សត្វទាំងឡាយនាំគ្នាចូលមកក្នុងជ្រុងក្របីជានិច្ច ហើយរកកន្លែងអង្គុយរៀងៗខ្លួន ។ អ្នកដែលមកដល់មុនគេគឺមី “ព្រះ” មី “ម្រេច” និងមី “ល្អង” ជាត្រីនិងជាពួកជ្រូកដែលចូលទៅអង្គុយនៅមុខវេទិកា ។ ពួកមាន់នាំគ្នាទំលើផ្ទាំងបង្អួច ចំណែកឯពួកព្រាបនាំគ្នាទទះស្លាបនៅលើផ្ទាំង ។ ចៀមនិងគោទំរេតខ្លួន ហើយទំពារៀងនៅពីក្រោយពួកជ្រូក ។ សេះពីសម្រាប់ជួសរទេះគឺអា “ព្រួញ” និងមី “កណ្តូបសេះ” បោះជំហានមួយៗ ដើរចូលមកដាក់ជើងថ្មមៗខ្លាចក្រែងមានសត្វល្អិតនៅបង្កប់ខ្លួនក្នុងទំនប់ចំបើង ។ មី “កណ្តូបសេះ” ជាសេះញី ចូលវែយកណ្តាលហើយ នៅ

មានរាងស្តួមនៅឡើយ ក្រោយពីបានសម្រាលកូនទី ៤ ទើបនឹងរួចថ្មីៗ នេះ ។ អា “ព្រួញ” មានមាឌមាំខ្ពស់ដំបង ប្រហែល ២ ម៉ែត មានកម្លាំងលើសពីសេះធម្មតា ។ មានភ្នែកសនៅចុងច្រមុះ ធ្វើឲ្យវាមានមុខភ្លឺ ។ តាមពិតវាក៏មិនមែនជាសត្វឆ្កាត់ដែរ ។ គេទាំងឡាយ តែងកោតសរសើរវាថាជាសត្វអង់អាចហើយមានកម្លាំង ។ បន្ទាប់ពីសេះ គឺពពែឈ្មោះមី “ក្អក” និងអា “ភ្នើ” ។ អាភ្នើចាស់ជាងគេជាប់ទឹងជាងសត្វទាំងអស់នៅក្នុងភូមិ ។ វានិយាយតិច ។ តែកាលណាវានិយាយម្តងៗ វាច្រើនបញ្ជាក់បញ្ជៀងឲ្យគេដឹង ។ ដូចជារាតែងនិយាយថា ព្រះបានប្រទានកន្ទុយឲ្យវាសម្រាប់បង្ហាញរុយ តែកាលណាកន្ទុយវាជ្រុះអស់ទៅ រុយក៏មុខតែស្តាប់អស់ដែរ ។ វាមិនដែលសើចទេ ហើយបើកាលណាគេសួរ ដេញដោលវាថាមកពីហេតុអ្វី វាឆ្លើយថាគ្មានអ្វីដែលត្រូវសើចសោះក្នុងលោកនេះ ។ តាមពិតទៅ វាជាសម្លាញ់អាព្រួញ ព្រោះគេតែងឃើញវាទាំងពីរនេះស៊ីស្មៅជាមួយគ្នា ថ្វីបើវាមិនដែលនិយាយរកគ្នាមួយម៉ាត់សោះនោះក៏ដោយ ។ គ្រាន់តែសេះពីរនេះប្រះដេកភ្លាម ស្រាប់តែមានកូនទាមួយហ្នាង ដែលទើបនឹងស្តាប់មេ រត់ស្រេចចូលមក ហើយនឹងទទួលបានរកកន្លែងស្រឡះ សម្រាប់អង្គុយ ដូចជាខ្លាច

គេដាវ ។ វាចូលទៅសម្លឹងទៅចំចន្លោះជើងទាំងពីររបស់មី
“កណ្តូបសេះ” ។ លុះដាក់ខ្លួនស្របបើលើដីហើយ កូន
ទាំងនោះក៏ធ្មេចភ្នែកដេកលក់ទាំងអស់គ្នាទៅ ។

បន្ទាប់មកទៀតគឺ មី “ប្រពេន” មេសេះភ្នែកហើយភោគ
ដែលពូ “ស្វិត” ទុកសម្រាប់ប្រើដើម្បីផ្គត់ផ្គង់រាន់និងសម្ភារៈ ។
វាបោះជំហានមួយ ។ ដើរចូលមកដោយស្ងាត់ស្ងៀម ទំពេស្តរ
បួយដុំនៅក្នុងមាត់ ។ វាចូលទៅជិតមុខវេទិកាដើម្បីបង្ហាញ
បូក្រហមដែលចងដាប់នៅនឹងក្បាល ។

ចូលមកដល់ក្រោយគេគឺធ្មេច ។ វាដើរចុះដើរឡើងដើម្បីរក
កន្លែងកក់ក្តៅ ។ ទីបំផុតវាបានប្រជ្រៀតខ្លួនដេកចន្លោះអា
“ព្រួញ” និងមី “កណ្តូបសេះ” ។ វាដេកហើយស្រមុក
ហ្មត់ គ្មានបានស្តាប់អា “គំនិត” ឬយម៉ាក់ឡើយ ។

សត្វទាំងអស់មកដល់ហើយលើកលែងតែអា “ខ្លា”
ដែលដាំភ្នែកសាំង ។ វាទំធ្មេចភ្នែកលក់លើបង្កងក្រោយ
ទូរ ។ ក្រោយពីបានសង្កេតឃើញថាសត្វ ទាំងអស់រកកន្លែង
ស្រួលបួល និង រៀបចំខ្លួនប្រាណចាំស្តាប់ហើយអា “គំនិត”
ត្រូវហែមបន្ទាប់ពីក ហើយក៏ចាប់ផ្តើមនិយាយដូចតទៅ ៖

សមមិត្តទាំងអស់គ្នាបានដឹងហើយចាំយប់មិញ អញ
បានយល់សប្តិយ៉ាងចម្លែក ។ តែពេញិយចាំអញនិយាយរឿង

យល់សប្តិនេះនៅពេលក្រោយចុះ ព្រោះមានបញ្ហាផ្សេង
ទៀតដែលអញចង់និយាយប្រាប់អង្គរាល់គ្នា ។ គឺថាអញដូច
ជាមិនជឿថា អញនឹងបានរស់នៅជាមួយពួកឯងច្រើនខែ
ទៅទៀតទេ ។ បុរសនឹងអញដាច់ទៅ អញមានកាតព្វកិច្ចនឹង
រំលែកដល់ពួកឯងទូរគតិបណ្ឌិត ដែលអញបានខំសន្សំទុកមក
ជាប្តូរហើយ ។ អញបានរស់មកយូរហើយ ហើយអញក៏បាន
ប្រើពេលច្រើនសម្រាប់គិតតែម្នាក់ឯងទៀតផង ។ ឥឡូវអញ
ដឹងថាអញបានយល់ច្បាស់អំពីនិយនៃជីវិតក្នុងលោកយើងនេះ
ដូចជាសត្វខ្លះដទៃទៀតដែរ ។ គឺគោលគំនិតនេះហើយដែល
អញចង់និយាយប្រាប់ពួកឯង ។

សមមិត្ត! ភើស្តីទៅដែលហោថាជីវិត? និយាយឱ្យត្រង់
ទៅ ជីវិតគឺសេចក្តីវេទនា សេចក្តីនឿយហត់ ហើយជីវិតគឺការ
ឆាប់ស្លាប់ ។ យើងកើតមកហើយរស់ដោយសារចំណីដែល
គេបំប៉នយើងគ្រាន់តែឱ្យមានដង្ហើមចេញចូលតែប៉ុណ្ណោះ ។
អ្នកដែលមានកម្លាំងពល ក៏ត្រូវគេយកទៅប្រើហេតុទាល់តែ
ប្រើលែងកើត ។ ហើយក្នុងពេលដែលយើងឈប់បំប៉នគេកើត
គេយកយើងទៅសំឡេះចោលដោយកាចសាហាវបំផុត ។
គ្មានសត្វណាមួយឡើយនៅស្រុក “សម្រែង” យើងនេះ
ដែលធ្លាប់បានស្តាប់រសជាតិនៃសុកមង្គល ឬ សេចក្តីត្រេក

សប្បាយក្រោយពីបានអាយុ១ឆ្នាំនោះ ។ គ្មានសត្វណាមួយ
ឡើយ ដែលមានសេរីភាព ។ ជីវិតនៃពួកយើងគឺសេចក្តី
វេទនានិងទាសភាព ។ ទាំងអស់នេះគឺសេចក្តីពិត ។

តើនេះគ្រាន់តែជាច្បាប់នៃធម្មជាតិប៉ុណ្ណោះ ឬ អី? តើ
ស្រុកយើងនេះវាក្រពេកទៅឬ រហូតដល់ទៅមិនអាចឱ្យប្រជា
រាស្ត្រទាំងអស់បានទទួលសេចក្តីសប្បាយណ៍សប្បាយ? មិន
មែកទេសមមិត្ត! វាមិនពិតទាល់តែសោះ! ដ៏ស្រុកសង្រែង
នេះមានដីឃ្នាលណាស់ ឯអាគារធាតុទៀតសោតក៏ល្អដែរល្មម
តែអាចបង្កើនផលិតផល សម្រាប់ចិញ្ចឹមចំនួនសត្វបានច្រើន
ជាងនេះទៅទៀត ។ គ្រាន់តែភូមិយើងនេះអាចចិញ្ចឹមបាន
ផែមទៀតនូវសេះប្រហែល១ឡ គោប្រហែល២០ ចៀមប្រ
ហែល១០០ ឱ្យរស់បានយ៉ាងសប្បាយសប្បាយនិងផ្ទៃដី
ហួសពីយើងស្រមៃទៅទៀត ។ តែហេតុដូចម្តេចបានជា
យើងនៅមានជីវិតក្នុងសភាពដ៏វេទនារបៀបនេះតទៅទៀត?
ព្រោះផលិតផលដែលយើងរកបានមកដោយកម្លាំងយើង
ផ្ទាល់ត្រូវពួកមនុស្សប្តូរយកស្ទើរតែទាំងអស់ ។

នេះហើយសមមិត្ត ដែលជាចំណុចដ៏នៃចំណោទយើង។
វាអាចរួមមកតែក្នុងពាក្យមួយម៉ាត់គឺ 'មនុស្ស' ។ មនុស្សជា
សត្វវិពិតរបស់យើង ។ ដេញវាចោលទៅ! ហើយដើម

ហេតុនៃសេចក្តីស្រេកស្រាយ និងការធ្វើការច្រើនវានឹងរលត់
ទៅឯង ។

មនុស្សជាសត្វដែលចេះតែស៊ីតែមិនចេះ បង្កើតផល។ វា
មិនចេះបង្កើតទឹកដោះគោប្រពងមាន់ទេ ។ វាគ្មានកម្លាំងក្លូរ
ស្រែប្រដាប់ដេញចាប់ទន្សាយទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែវាជាម្ចាស់នៃសត្វ
ទាំងឡាយ ។ វាប្រើយើង តែវាឱ្យមកយើងវិញគឺចត្វចល្មម
គ្រាន់តែមិនឱ្យយើងស្តាប់ប៉ុណ្ណោះ ។ នៅសល់ប៉ុន្មានវាយក
ទុកសម្រាប់ខ្លួនវាទាំងអស់ ។ វាបង្ខំឱ្យយើងធ្វើស្រែឱ្យវា វា
យកអាចម៍យើងធ្វើជាដី ក៏ប៉ុន្តែគ្មានសត្វណាមួយដែលមាន
សម្បត្តិលើសពីស្រុកស្រែបាចខ្លួនឯងប៉ុណ្ណឹងឡើយ ។

នៃអាសម្ព័ន្ធគោ ដែលនៅមុខអញនេះ តើឯងបានឱ្យ
ទឹកដោះឯងដល់មនុស្សប៉ុន្មានពាន់លីត្រហើយ កាលពីឆ្នាំទៅ
មិញ? តើទឹកដោះដែលត្រូវតែទុកសម្រាប់ចិញ្ចឹមកូនគោ
យើងវាទៅឯណាអស់? អាទឹកដោះគោទាំងនោះវាបានហូរ
ចូលទៅឯក្នុងបំពង់កសត្រូវរបស់យើងទៅវិញ ។

ចុះចំណែកអាសម្ព័ន្ធគោ តើហ្នឹងបានពងប៉ុន្មានហើយ
កាលពីឆ្នាំទៅ? ហើយតើពងប៉ុន្មានហើយដែលបានត្រូវគេ
យកទៅភ្ជួរនៅផ្ទះបាយ? ហើយប៉ុន្មានដែលគេយកទៅ
លក់ឯផ្សារដើម្បីប្តូរជាប្រាក់សម្រាប់ឱ្យអាស្មិតនិងគ្នីគ្នាវា?

ចុះចំណែក មី កណ្តូបសេះ កូនទាំងបួនរបស់វាទៅ
ណាហើយ? វាគួរតែបម្រើឯងដល់ឯងចាស់ទៅ ។ អាស៊ូត
បានយកទៅលក់អស់ក្នុងពេលដែលវាអាយុបាន១ឆ្នាំ ។ ឥឡូវ
ឯងគ្មានសំណាងនឹងបានជួបមុខវាទៀតឡើយ ។ តើចំណាច់
អ្វីខ្លះ ដែលឯងត្រូវបានក្រោយពីបានបង្កើតកូនឲ្យវាបួនក្បាល
ហើយខិតខំធ្វើស្រែឲ្យវា ក្រៅពីចំណីក្រៀមក្រោះនិង
ក្រោលដេករបស់ឯង? ។

ប៉ុន្តែបើយើងវេទនាយ៉ាងនេះគឺដោយ គឺយើងចេះតែ
ខំអត់ក្រនាំ ។ ដូចជារូបអញជាដើម អញមិនដែលចូរមួយហ៊ុំ
ទេ ។ ទុកដូចជាអញមានសំណាងមួយរូបទៅចុះ ។ អញឥឡូវ
មានអាយុ ១២ ឆ្នាំទៅហើយ ។ រហូតមកដល់ពេលនេះអញ
បានបង្កើតកូនបានជាង ៤០០ ហើយ ។ នេះជាជីវិតធម្មតា
របស់ជ្រូក ប៉ុន្តែគ្មានសត្វណាអាចគេចផុតពីចុងកាំបិតដីសា
ហារបានឡើយ នៅចុងភាកជីវិតរបស់គេ ។ នៃអាកូនជ្រូក
ទាំងឡាយ ហ្នឹងមុខជាត្រូវទ្រហោយក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ
ខាងមុខនេះមិនខាន ។ យើងទាំងអស់គ្នាគោរពជ្រូកមាន់ចៀម
ត្រូវជួបនឹងសេចក្តីរន្ធត់នោះគ្រប់ ៗ គ្នា ។ សូម្បីតែសេះនិង
ផ្កែក៏ចៀសមិនផុតដែរ ។ នៃអារព្វញ ក្នុងពេលដែល ហ្នឹង
ធ្វើការលែងកើត អាស៊ូតវានឹងយកហ្នឹងទៅលក់ឲ្យចិន ។

ហ្នឹងនឹងត្រូវគេអារក សម្លាប់ដើម្បីយកស្បែកនិងសាច់ស្បែក
ឲ្យផ្កែស៊ី ។ ឯអាសម្បាញ់ផ្កែ ដល់ពេលហ្នឹងចាស់ហើយបាក់
ធ្មេញអស់ អាស៊ូតនឹងយកចូលជាប់នឹងកងវាយយកទៅ
ទម្លាក់ទឹកចោល ។

តើច្បាស់ហើយឬនៅសមមិត្ត ថាសេចក្តីទុក្ខវេទនានៃ
ជីវិតរបស់យើងរាមណ្ឌាលមកពីអំពើកំណាចរបស់មនុស្ស?
សម្លាប់វាទៅ! ដើម្បីឲ្យផលិតផលដែលកើតពីកម្លាំងយើង
បានជាសម្បត្តិរបស់យើង ។ ក្នុងពេលមិនយូរទេ យើងនឹង
បានសប្បាយព្រមទាំងមានសេរីភាពផង ។

តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណា? គឺយើងត្រូវធ្វើការទាំងយប់
ទាំងថ្ងៃប្រមូលកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ដើម្បីរំលំអាពុជមនុស្ស
នេះ!

នេះហើយជាសាររបស់អញ គឺ បដិវត្តន៍!
អញមិនដឹងថា តើកាលណាបដិវត្តន៍ នោះនឹងមកដល់ទេ
តែវាអាចកើតមានឡើងក្នុងមួយអាទិត្យទៀត ឬ មួយរយឆ្នាំ
ទៀត!

តែអ្វីដែលអញមិនច្រឡំ ហើយឃើញច្បាស់ ដូចអញ
ឃើញស្លឹកស្បូវនៅក្រោមជើងអញនេះ គឺថាមិនយូរមិនឆាប់
យុត្តិធម៌នឹងឈ្នះអយុត្តិធម៌ ។ ចូរសង្ឃឹមហើយចាំចុះសមមិត្ត!